

[Statsministeren.]

meningen nemlig være den, at Danmark skulle opskrive eller nedskrive kronens værdi med forskellige procenter overfor de forskellige lande; altså f. eks. foretage en opskrivning af kronens værdi overfor Norge — skal vi sige — med 20 pct. og overfor England — lad os sige — med 10 pct., og overfor Island skulle vi vel foretage en endnu stærkere opskrivning. Jeg er meget vel klar over, at det ærede medlem måske vil anholde mit udtryk: opskrive, idet det ærede medlem naturligvis vil pege på, at tilpasningen skal ske som en markedstilpasning. Men virkningen vil naturligvis være den samme, hvad enten det sker på den ene eller den anden måde. Man ville derved bibringe den danske krone — jeg havde nær sagt — en slags sjælspaltning, der måske ganske godt ville svare til den, der har været betegnende for det ærede medlems hidtidige indlæg i devalueringss Diskussionen.

Nu er det imidlertid således, at kronens værdi overfor f. eks. norske kroner må stå i et vist forhold til kronens værdi overfor engelske pund, svarende til den norske kronens værdi overfor engelske pund. Den nuværende kronkurs overfor de forskellige valutaer er netop fastlagt ud fra dette synspunkt, og hvis der skal være nogen praktisk værdi i de tanker, det ærede medlem her gør sig til talsmand for, vil det altså betyde, at vi skal rokke ved den overensstemmelse, der således er tilvejebragt imellem de forskellige valutaers værdi, der har interesse for Danmark.

Nu forstår jeg på det ærede medlem, at det er meningen, at man skal afskaffe alle handelsrestriktioner og alle restriktioner i det hele taget — det har i hvert fald hidtil været det standpunkt, det ærede medlem og hans parti har indtaget —, men hvis vi gør det, vil virkningen naturligvis blive, at der vil opstå en spekulation i handelen med udenlandsk valuta. Hvis vi vender tilbage til det tidligere nævnte eksempel med kronens opskrivning med 20 pct. overfor Norge og med 10 pct. overfor England, vil virkningen blive den, at der vil være store penge at tjene ved at ombytte norsk og svensk valuta til engelsk valuta og derefter hjemføre engelsk valuta og på den måde opnå højere pris for norsk og svensk valuta.

Det ærede medlem vil ved nøjere eftertanke sikkert forstå, at et sådant system med forskellig kroneopskrivning overfor de enkelte valutaer vil forudsætte kontrol med vareomsætningen med de forskellige lande og pligt til hjemførelse af fremmed valuta og salg af denne til nationalbanken. Jeg føler

mig — det tør jeg trygt sige — ikke på forhånd overbevist om, at jeg hos de øvrige partier her på rigsdagen vil kunne finde støtte til en sådan udvidelse af restriktionssystemet, og den ærede forespørger har ganske særlige forudsætninger, synes jeg, for at forstå berettigelsen af min tvivl i så henseende. Det ærede medlem og hans parti er jo heller ikke villig til at støtte en sådan genindførelse af restriktionerne, som den valutapolitik, det ærede medlem foreslår gennemført, vil forudsætte.

Jeg skal i flæng nævne, at for det første vil en eksportkontrol, for det andet importkontrol, for det tredje pligt til hjemførelse af indtjent valuta i alle tilfælde og for det fjerde genindførelse af fragtnævnet og mange, mange andre restriktioner og påbud være fornødne. Hvis det ærede medlem ikke er villig til at tage denne konsekvens, er realiteten i det stillede forslag altså den, at det ærede medlem atter gør sig til talsmand for det, som vi allerede tidligere har drøftet i dette høje ting, nemlig en generel frigivelse af valutakursen, som efter alt at dømme ville føre til yderligere devaluering af kronens værdi.

Ja, jeg kan trods god vilje ikke give det ærede medlem andet svar. Det kan ikke nægtes, at det lyder både ligefremt og logisk, når det ærede medlem opstiller det som mål, at vi skal føre en pengepolitik, der, som det hedder — det lyder også logisk og ligetil — lader kronen finde sit naturlige leje. Det lyder omtrent lige så logisk, som når det ærede medlem anstiller valutapolitiske betragtninger under betegnelsen „bums og husch“, eller hvad det nu var for en original betegnelse, det ærede medlem anvendte. Men det er hverken så ligetil eller så logisk, som det lyder. Hvorfor er det at lade kronen frit finde sit naturlige leje ikke så logisk og ligetil, som det lyder? Simpelthen fordi forudsætningen for den såkaldte frie og naturlige kursdannelse slet ikke er tilstede. Enhver ved jo, at vi i dag er, og antagelig foreløbig vil være i en situation, hvor praktisk talt alle andre lande fastholder bestemte valutakurser og regulerer betalingsbalancen ved indgreb af forskellig art. Altså, forudsætningen for det, det ærede medlem gerne vil gøre, savnes.

Så stillede det ærede medlem to spørgsmål. Det ene angik det, det ærede medlem kaldte initiativet til en frigørelse af den europæiske handel — et spørgsmål, handelsministeren måske vil beskæftige sig med.

Det andet, det ærede medlem spurgte om, var, om man fra regeringens side ikke var i stand til at sige noget nærmere om det